

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 69, e: ps-sab@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV (prvopodpisana Maša Kociper)

Ljubljana, 15. 6. 2020

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE Igor Zorčič, predsednik

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08. 39/11, 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13) vlagamo spodaj podpisani poslanci

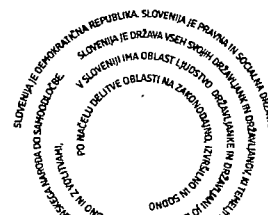
PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku, na podlagi 114. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru RS in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval mag. Andrej Rajh.

Prilogi:

- predlog zakona,
- podpisi poslancev

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	15 -06- 2020
Sifra:	172 - 01 / 20 - 17 / 1
Povezava:	
EPA:	1218 - VIII
EU:	
Sign. zn.:	
Kratice:	

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Slovenija se, podobno kot večina evropskih držav, sooča s spremembami starostne strukture prebivalstva. Po oceni Evropske komisije prav nizka rodnost in posledično staranje prebivalstva predstavljata enega večjih družbenih in gospodarskih izzivov stare celine. In glede na omenjene spremembe bomo morali prilagoditi različne sisteme, kot so zdravstveni, pokojninski in izobraževalni sistem, sistem dolgotrajne oskrbe in trg dela.

Ker bo delovno aktivnega prebivalstva manj, je pričakovati manj prilivov v pokojninsko blagajno ob hkratnem povečanju števila porabnikov. Nujna je priprava reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja v smeri, ki prinaša dolgoročno finančno vzdržnost.

Pomemben premik v tej smeri sicer predstavlja novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, sprejeta konec leta 2019, ki predvideva dvig odstotka za odmero pokojnine na 63,5 % za oba spola. Predviden je tudi dodatni odmerni odstotek v višini 1,36 odstotka na račun skrbi za vsakega rojenega otroka ali posvojenega otroka kot alternativna možnost pravici do znižanja starosti zaradi skrbi za otroke. Poleg naštetega zakon naslavlja tako imenovani dvojni status upokojencev. Gre za nadaljevanje z delom po izpolnitvi pogojev za upokojitev. Z novelo ZPIZ bo poslej veljalo, da bo posameznik ob izpolnjevanju pogojev za upokojitev in hkratni vključenosti v delovno razmerje poleg plače v prvih treh letih prejemal še 40 % starostne pokojnine. Po treh letih bo odstotek starostne pokojnine nižji in bo znašal 20 %.

A to ne bo dovolj. Demografske spremembe so neizogibne in temu moramo prilagoditi obstoječe sisteme. Ustvariti moramo možnosti in priložnosti za kakovostno življenje vseh generacij in dostojno staranje. Ob spreminjanju starostne strukture prebivalstva in naraščanju izdatkov za pokojnine, zdravje in dolgotrajno oskrbo na eni strani ter ob naraščajočem obsegu negotovih oblik zaposlitev na drugi strani bodo potrebe po socialnih transferjih in korektivih večje in jih brez spremembe ureditve ne bo mogoče vzdržno financirati.

Strategija dolgožive družbe izpostavlja, da je stopnja tveganja revščine starejših od 65 let v Sloveniji relativno visoka, na kar pomembno vplivajo relativno nizke pokojnine, ki so glavni vir dohodkov starejših, pri čemer so tveganju revščine še posebej izpostavljene starejše ženske. Ker se s staranjem prebivalstva povečuje delež skupin prebivalstva, ki so pogostejše izpostavljene tveganju revščine (npr. samska upokojenska gospodinjstva), je treba sisteme socialne zaščite oblikovati tako, da bodo zagotavljali dostojne pokojnine oziroma dohodke za življenje v vseh življenjskih obdobjih.

Pravica do pokojnine je v Republiki Sloveniji opredeljena kot ena izmed temeljnih pravic do socialne varnosti. Ta pravica temelji na določbah Ustave RS, ki v svojem 50. členu določa, da imajo državljani »pod pogoji, določenimi z zakonom, pravico do socialne varnosti, vključno s pravico do pokojnine«. S tem členom je tako določena narava slovenskega pokojninskega sistema, ki predstavlja enega izmed ključnih

elementov socialne države. Nadalje prvi odstavek 50. člena Ustave RS pravico do socialne varnosti določa kot eno izmed temeljnih človekovih pravic, pravica do pokojnine pa tako zaseda posebno mesto med vsemi pravicami iz socialne varnosti. Pomembna lastnost pokojnine je, da gre za pravico dolgotrajne narave, saj pretežnemu delu upravičencev zagotavlja edini vir dohodka za preživljanje v starosti (tako tudi Bela knjiga o pokojninah, str. 59).

Primarna funkcija pokojninskega sistema je tako zagotovitev materialne varnosti v starosti, ko si posameznik s svojim delom te ne zmore več zagotoviti. Pokojninsko zavarovanje je zato eno izmed najpomembnejših področij sistema socialne varnosti.

Z upokojitvijo posamezniki preidejo iz statusa delovno aktivnega prebivalstva v status delovne neaktivnosti. Tako postanejo odvisni od sistema socialne varnosti. Sistem obveznega pokojninskega zavarovanja temelji na načelih solidarnosti in vzajemnosti- užívalci pokojnin v času delovne aktivnosti plačujejo prispevke iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da si lahko po izpolnitvi pogojev za upokožitev, zagotavljajo materialno in socialno varnost z uveljavitvijo pravic, ki jim po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pripadajo.

Način odmere starostne pokojnine v slovenskem pokojninskem sistemu, ki sicer temelji na dokladnem načinu financiranja, je odvisen od starosti, dopolnjene pokojninske dobe in od spola zavarovanca. Višina pokojnine je tako praviloma odvisna od višine pokojninske osnove in višine odstotka, uporabljenega za njeno odmero.

V času finančne krize, ko je bil poleg novega pokojninskega zakona sprejet še Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1; v nadaljevanju ZUJF) so upokoženci nase prevzeli veliko breme.

Tako se pokojnine od začetka gospodarske krize, v letu 2008 pa vse do leta 2017 niso uskladile skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Namen usklajevanja pokojnin je ohranjanje njihove vrednosti, neizvedene uskladitve pa trajno znižujejo višino pokojnin. Če bi se pokojnine s ZPIZ-1 in ZPIZ-2 redno usklajevale, bi bile višje za 8,7 %. Tako pa so se uskladile le za 2,9%, namesto 11,6%.

Krivdo za neizvedene uskladitve sicer lahko iščemo v finančni krizi, pa vendar so se leta 2013, v času največjih pritiskov finančnih institucij, pokojnine redno uskladile za 0,1 %. Zato ni bilo razloga, da se je naslednja redna uskladitev, ob gospodarski rasti vse od leta 2014, izvedla šele v letu 2017.

V stranki SAB se že vrsto let odločno zavzemamo za ureditev statusa sedanjih in bodočih upokožencev. Nesprejemljivo je, da velik del prebivalstva živi na pragu (ali pod pragom) revščine. Tako smo kot eno od treh glavnih programskih prioritiet izpostavili nujnost pokojninske reforme. Takšne, ki bo zagotavljala dolgoročno finančno vzdržnost ter varno in dostojno starost.

Vlada je februarja 2019 že izvedla redno uskladitev pokojnin za 2,7 % (ali 135 mio eur), decembra 2019 je sledila izredna uskladitev v višini 1,5 % (ali dodatnih 6,3 milijona eur), februarja 2020 ponovno redna uskladitev za 3,5 % (ali 175 mio eur) in nato še decembra 2020 v enotni višini 6,5 EUR, za vse upokoјence.

V SAB smo si med drugim prizadevali tudi za dvig sredstev za letni dodatek: skupni obseg sredstev v proračunu znaša kar 285 mio eur. Prav tako je za domove za starejše namenjenih 5 mio eur.

Poleg naštetega je tudi bivša ministrica za infrastrukturo ob začetku parlamentarne obravnave predloga sprememb Zakona o prevozih v cestnem prometu napovedala ugodnosti za to družbeno skupino. Tako bodo s 1. julijem 2020 vsi upokoјenci deležni brezplačnega medkrajevnega javnega prevoza. Upokoјenci bodo s tem ukrepom bolj mobilni, samostojni in manj finančno obremenjeni.

Kljub vsem izvedenim ukrepom, pa še vedno 90.000 upokoјencev živi pod pragom revščine. To je nedopustno. Po navedbah gospe Frančiške Četković iz Sindikata upokoјencev Slovenije, upokoјencem ni bilo izplačanih še 5,6 odstotka sredstev.

O težkem položaju starostnikov mediji redno poročajo, saj gre za problem velikih razsežnosti. Da moramo izboljšati položaj starejših, nas je junija lani znova opozorila tudi Evropska komisija. Zato enostavno moramo vsi skupaj imeti posluh za tiste, ki so bili nekoč gonilo naše družbe in so veliko prispevali tudi k samostojnosti naše države. Upokoјencem moramo zagotoviti varno in dostojno starost in jim kot družba omogočiti, da se počutijo vključene.

Po podatkih iz aprila 2020 največ upokoјencev, teh je več kot 100.000, prejema med 500 in 600 evri pokojnine, druga največja skupina upokoјencev je med 600 in 700 evri, teh je dobrih 77.000.

Po podatkih ZPIZ iz aprila 2020 znaša povprečna starostna pokojnina 691,86 EUR, kar je le malo nad pragom tveganja revščine, ki je znaša 662 €. To pa je še zelo daleč od pokojnin, ki bi omogočale dostojno življenje posameznikom.

Čas je, da so tudi upokoјenci deležni rezultatov pozitivnega gospodarskega razvoja.

Upokoјenci so nosili velik del bremena finančne krize, s čimer so tudi sami pripomogli k omenjenemu dvigu gospodarske rasti. Po navedbah Inštituta za ekonomska raziskovanja je pomemben dejavnik, ki vpliva na višino pokojnine tudi socialni položaj posameznika. Nižji socialni položaj je načeloma povezan z zgodnejšo nezaželeno upokoјitvijo. Socialni položaj je namreč v veliki meri odvisen od značilnosti posameznika: izobrazbe, pridobljenih poklicnih strokovnih znanj, premoženja, dohodka, kakor tudi hierarhičnega položaja. Vsi ti dejavniki so medsebojno povezani. Tako se delavec z nižjo izobrazbo zaradi težkega dela upokoјi prej ali celo invalidsko upokoјi - zato ima nizke dohodke. Posledično pa tudi nižjo pokojnino.

Po podatkih iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2018 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 13,3-odstotna. To pomeni, da je z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, živelo približno 268.000 prebivalcev Slovenije. Med vsemi 268.000 osebami, živečimi z dohodki, nižjimi od praga tveganja revščine, je bilo 89.000

upokojencev (ali 18,1 % od vseh upokojencev), od tega 60.000 upokojenih žensk in 29.000 upokojenih moških.

Vpliv na naraščajočo revščino med upokojenci imajo tudi bivalne razmere starejših, ki niso dovolj prilagojene njihovim potrebam, prilagoditve pa se izvajajo v skromnem obsegu. Za starejšo populacijo je značilen visok delež lastniških stanovanj in hkrati nadpovprečno visok delež tistih, ki živijo na kmetijah oziroma v samostojnih hišah. Narašča tudi število starejših, ki živijo sami. Tako stanje lahko povzroča (pre)visoke stroške vzdrževanja stanovanja (nepremičnine), kar starejšim poslabšuje možnosti za zadovoljevanje drugih nujnih potreb, še posebej tistim z nizkimi pokojninami.

Naraščajoče staranje prebivalstva odpira vrsto vprašanj, kot so vzdržnost pokojninskega sistema, dostop do zdravstvenih storitev, ureditev dolgotrajne oskrbe...in hkrati od nas terja hitro ukrepanje. Vseh teh vprašanj se ne da nasloviti z eno samo spremembo zakona, lahko pa pričnemo z majhnimi koraki.

Prvi izmed slednjih je tako najprej skrajšanje prehodnega obdobja za uveljavitev višjega odstotka za odmero pokojnine s šest let na tri leta.

Lestvica odmernih odstotkov za moške se v šestletnem prehodnem obdobju (do 2025) postopno izenačuje z odmerno lestvico za ženske. Odmerni odstotek za 40 let dopolnjene pokojninske dobe tako za moške v letu 2020 znaša 58,5 odstotka, po stari zakonodaji pa bi znašal 57,25 odstotka. Povečevanje odmernega odstotka se bo nadaljevalo do leta 2025, ko bo pri 63,5 odstotka izenačeno z ženskami.

Šest letno prehodno obdobje tako pomeni, da bodo tisti, ki želijo višji odmerni odstotek in s tem najugodnejšo odmero pokojnine, morali v delovnem razmerju vztrajati še pet dodatnih let, kljub temu, da so pogoje za upokojitev že izpolnili. Razumemo mehanizem Vlade, ki želi na recimo temu stimulativen način podaljševati delovno dobo, a kljub temu bodo zopet prikrajšani tisti z najnižjimi plačami in posledično najnižjimi pokojninami. Trgovec ali pa skladiščnik, ki je izpolnil pogoje za upokojitev, bi najvišji odmerni odstotek dosegel šele leta 2025. Tako nekoga, ki je celo življenje garal in si po 40 letih težkega fizičnega dela želi v zaslužen pokoj, v zameno za višjo pokojnino, enostavno prisilimo v delo za nadaljnjih pet let – kljub temu, da je izpolnil vse pogoje za upokojitev.

Namen novele je tako skrajšanje prehodnega obdobja za uveljavitev višjega odstotka za odmero pokojnine s šest let na tri leta.

CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

1.1. Cilji

S predlaganim zakonom zasledujemo cilj zvišanja življenjskega standarda bodočim upokojencem in enakopravne obravnave pri odmeri pokojnine.

1.2. Načela

Predlog zakona v prvi vrsti sledi načelu solidarnosti in socialnosti, ki sta tesno povezana z ustavno pravico do socialne varnosti, kamor uvrščamo tudi pravico do pokojnine.

2.3. Poglavitne rešitve

Skrajšanje prehodnega obdobja za uveljavitev višjega odstotka za odmero pokojnine s šest let na tri leta.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

4.

3.1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

Predlog nima dodatnih finančnih posledic za proračun oziroma druge blagajne javnega financiranja, potem ko je višji odstotek v celoti uveljavljen. Višina odmernega odstotka ostaja enaka, le tri leta prej se bo pričela pokojnina izračunavati v skladu z zakonom, ki že določa da je odmerni odstotek 63,5%. Predlog ima finančne učinke na državni proračun na način, da se bo, glede na vplačane prispevke, verjetno povečala dodatna obveznost do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

	6 letno preh. obd.	3 letno preh. obd.	RAZLIKA	(vse v mio eur)
2020	2,2	4,8	2,6	
2021	6,4	15,3	8,9	
2022	12,7	30,4	17,7	
2023	21,6	46,1	24,5	
2024	32,9	62,7	29,8	
2025	46,8	80,2	33,4	
SKUPAJ	122,6	239,5	116,9	

Tabela prikazuje razliko med 6 letnim prehodnim obdobjem, kot je uzakonjen danes in 3 letnim prehodnim obdobjem, kot je predlagano s to spremembo.

3.2. Ocena finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva

Predlog zakona bo imel finančne posledice za blagajno Zavoda za pokojninsko zavarovanje.

3.3. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

Zakon nima neposrednih posledic za državni proračun za obdobje za katerega je proračun že sprejet.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

4.1. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

4.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ob predložitvi Predloga Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2G, EPA 813 – VIII), je Vlada Republike Slovenije ustrezno povzela prikaz ureditve izplačevanja pokojnin v drugih pravnih sistemih Evropske unije, ki jo v nadaljevanju ustrezno predstavljamo in povzemamo.

»HRVAŠKA

Načeloma se med obdobjem zaposlitve ali samozaposlitve izplačilo pokojnine ustavi in oseba postane zavarovanec ali se zaposlitev prekine, ko se zavarovanec ob izpolnitvi zakonskih pogojev odloči, da zaprosi za pridobitev pravice do starostne pokojnine.

Sočasno opravljanje dela in prejemanje pokojnine ni mogoče niti za prejemnike predčasne pokojnine in za upokoјence, ki jim je invalidska pokojnina prešla v starostno pokojnino. Vendar je nekaj izjem, v katerih se pokojnina lahko kombinira z dohodki iz dela ali opravljanja dejavnosti, in sicer:

- pri upravičencih do pokojnine (ne pa predčasne pokojnine), ki so dosegli zakonsko določeno upokoјitveno starost in še naprej delajo s krajšim delovnim časom (do polovice polnega delovnega časa). To velja le za zaposlene, ne pa tudi za samozaposlene osebe;
- pri upokoјencih, ki opravljajo občasna dela, ki ne temeljijo na pogodbi o zaposlitvi, temveč na drugih podlagah (pogodba o opravljanju storitev);
- pri upokoјencih, ki opravljajo hišna dela in nekatera dopolnilna dela (v skladu z Zakonom o obrti);
- pri upravičencih do invalidske pokojnine zaradi poklicne nezmožnosti za delo, ki je nastala še v času veljave prejšnjega zakona o pokojninskem zavarovanju;
- pri upravičencih do invalidske pokojnine z ugotovljeno delno nezmožnostjo za delo (v skladu s prejšnjo zakonodajo: poklicna nezmožnost);
- pri upokoјencih, ki opravljajo sezonska dela v kmetijstvu, obdobje dela pa ne sme biti daljše od 90 dni v koledarskem letu.

Prispevki za socialno varnost se plačujejo v enaki višini, kot jih je uživalec pokojnine ali zavarovanec plačeval pred začetkom prejemanja pokojnine. Zvišanje starostne pokojnine zaradi dela po upokoјitvi je mogoče, ko zavarovanec ali uživalec pokojnine pridobi najmanj eno leto zavarovalne dobe. Starostna pokojnina se v tem primeru znova odmeri na način, da se upoštevajo vsa leta zavarovanja in plače iz celotnega obdobja zavarovanja.

AVSTRIJA

V Avstriji z vidika združljivosti prejetanja pokojnine in nadaljnega opravljanja dela ali dejavnosti načeloma ni razlike med zaposlenimi in samozaposlenimi osebami. Pri prejemnikih starostne pokojnine (moški pri 65 letih in ženske pri 60 letih) opravljanje dela po upokojitvi ne vpliva na prejetanje pokojnine (pokojnina ostane enaka) niti ni omejitve zaslužka.

Drugačna pravila veljajo za posameznike, ki prejemajo predčasno pokojnino. Pri njih sta opravljanje dela in sočasno prejetanje pokojnine mogoča, vendar z omejitvami zaslužka. Če tako prejemniki predčasne pokojnine presežejo minimalni prag dodatnega zaslužka (438,05 eura/mesec v letu 2018), se jim pokojnina preneha izplačevati in se morajo vključiti v obvezno zavarovanje. Veljajo tudi posebna pravila za invalidske upokojence, ki se jim invalidska pokojnina zniža, če zaslužki mesečno presežejo minimalni prag dodatnega zaslužka (438,05 eura/mesec v letu 2018). Pokojnina se zniža za 30 %, če celotni zaslužek znaša od 1.794.20 eura do 2.392.17 eura in do 40 %, če je mesečni zaslužek višji od 2.392,17 eura.

Upokojenci, ki še naprej opravljajo delo, morajo plačevati enake prispevke kot drugi zavarovanci, in sicer zaradi upoštevanja načela solidarnosti in poštene konkurence na trgu delovne sile. Dodatno vplačani prispevki iz tega naslova se jim upoštevajo pri pridobitvi dodatnih pokojninskih pravic.

NEMČIJA

Starostna pokojnina se v Nemčiji lahko uveljavlja kot polna pokojnina (*Vollrente*) ali kot delna pokojnina (*Teilrente*), če želi posameznik ob dopolnitvi upokojitvene starosti le zmanjšati obseg poklicne dejavnosti (v višini ene tretjine, polovice ali dveh tretjin polne pokojnine).

Tako zaposlene kot samozaposlene osebe lahko delajo in obenem prejemajo pokojnino, ko dopolnijo zakonsko določeno upokojitveno starost (65 let in 7 mesecev v letu 2018, sicer 67 let). Po dopolnitvi te starosti zgornja meja zaslužka ni določena.

Višina dodatnega zaslužka pa je omejena pri tistih, ki so se upokojili pred dopolnitvijo zakonsko določene upokojitvene starosti (prejemniki predčasne pokojnine). Višina pokojnine je v tem primeru odvisna od višine dodatnih zaslužkov posameznika. Če upokojenec prejema polno pokojnino, zaslužki iz njegove aktivnosti tako ne smejo preseči 6.300 eurov bruto v koledarskem letu. Če je ta znesek presežen, se pokojnina zniža za 40 % dodatnega zaslužka. Pokojnina se preneha izplačevati, če višina dohodkov doseže znesek pokojnine.

Pri prejemnikih polne pokojnine, ki še niso dosegli zakonsko določene upokojitvene starosti, dohodki iz dela ali opravljanja dejavnosti mesečno ne smejo presegati 450 eurov bruto, dvakrat v vsakem koledarskem letu (na primer zaradi počitnic in božiča) pa lahko posameznik preseže navedeno mesečno omejitev in zasluži do dvakrat toliko. Preseganje navedene meje ne pomeni samodejne izgube pokojnine. V primeru dodatnega zaslužka v višini nad 450 eurov se polna pokojnina lahko spremeni v delno pokojnino (v višini 33,3 %, 50 %, ali 66,7 % celotne pokojnine, odvisno od dodatnega zaslužka), za katero je meja dodatnega zaslužka določena višje. Znesek dodatnega dohodka, ki ga lahko oseba poleg delne pokojnine dodatno zasluži, temelji na njenem dohodku v zadnjih treh koledarskih letih pred uveljavitvijo starostne pokojnine. Če

nekdo v preteklem letu ni imel nobenih dohodkov ali le manjši dohodek, se uporabi splošna minimalna dodatna omejitev dohodka, ki znaša 50 % povprečne plače. Pokojnina se v primeru preseganja najvišjega določenega zneska dodatnega zaslužka preneha izplačevati. Če upravičenci do pokojninskega prejemka za starejše od 64 let (transfer na podlagi ugotovljenega premoženjskega stanja) zaslužijo manj kot 180 eurov na mesec, se jim prejemek zniža za 30 % prejetega zaslužka, če pa dohodek presega 180 eurov, se prejemek preneha izplačevati.

Prejemniki pokojnine iz naslova zmanjšane pridobitne zmožnosti lahko zaslužijo tudi dodatni dohodek do določene meje. Če prejemajo polno pokojnino iz naslova zmanjšane pridobitne zmožnosti v najvišjem znesku, lahko zaslužijo do 450 eurov na mesec, preden se pokojnina zniža. Tako za delne kot za starostne pokojnine so določene individualne meje, ki so odvisne od dobička v preteklem letu, od katerega je posameznik plačeval prispevke in splošne omejitve dodatnega dohodka, ki je najnižja meja za vse. Tudi pri tej pokojnini lahko posameznik dvakrat v vsakem koledarskem letu preseže mesečno omejitev in zasluži do podvojenega mejnega zneska. Če posameznik prejema pokojnino zaradi zmanjšane pridobitne zmožnosti, je dolžan svoj pokojninski sklad obvestiti o vsaki zaposlitvi, ki jo začne opravljati. Če dela, ker se je njegovo zdravstveno stanje bistveno izboljšalo, pokojninski sklad pregleda njegov primer, da preveri, ali so še vedno izpolnjeni pogoji za izplačilo pokojnine.

BELGIJA

Pokojnino je po običajni upokojitveni starosti mogoče kombinirati z dohodkom iz dejavnosti, vendar v določenih mejah. Po upokojitvi lahko tako neomejeno delajo in hkrati prejemajo pokojnino tisti zaposleni in samozaposleni, ki so že dopolnili 65 let starosti ali če so ob upokojitvi dopolnili najmanj let aktivne dobe. Drugi zaposleni in samozaposleni upokojenci lahko delajo in ob tem prejemajo polno pokojnino, vendar prejemki v posameznem letu ne smejo presegati zakonsko določenega zneska.

Zaposleni upokojenci, ki še niso dosegli zakonsko določene upokojitvene starosti in so mlajši od 65 let ali imajo dopolnjenih manj kot 45 let aktivne dobe, so lahko v letu 2018 zaslužili 8.022,00 eura bruto na leto (samski) ali 12.033,00 eura bruto (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati). Samozaposlene osebe so lahko zaslužile 6.417,00 eura neto na leto (samski) ali 9.626,00 eura neto (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati).

Zaposleni upokojenci, ki so že dosegli zakonsko določeno upokojitveno starost in so mlajši od 65 let, pa so lahko v letu 2018 zaslužili 23.170,00 eura na leto (samski) ali 28.184,00 eura (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati). Samozaposlene osebe so lahko zaslužile 18.536,00 eura na leto (samski) ali 22.547,00 eura (z otrokom, ki so ga dolžni preživljati). V zgoraj navedenih primerih se upokojemcem pokojnina ne zmanjša. Če pa dohodek preseže navedeno mejo, se pokojnina zmanjša za znesek, ki presega navedeno omejitev. Če je presežni znesek večji od 100 %, se izplačevanje pokojnine prekine.

ŠPANJA

Sočasno prejemanje dohodka in pokojnine je mogoče le, če je oseba polno upokojena ali je izpolnila pogoje za polno upokojitve. Izplačevanje pokojnine se torej ustavi v vseh primerih, kadar posameznik opravlja dejavnost, ki povzroči ponovno vključitev v sistem socialne varnosti. Ko upokojenec dopolni zakonsko določeno upokojitveno starost in

pridobi pravico do polne pokojnine, lahko hkrati prejema pokojnino in dohodke iz naslova zaposlitve s krajšim ali polnim delovnim časom ali iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti. Pokojnina se v tem primeru zniža za 50 %, razen če upokojenec, ki opravlja samostojno dejavnost, v ta namen zaposli delavca. V tem primeru se mu izplačuje pokojnina v polnem znesku. Iz tega naslova upokojenci dodatno plačujejo prispevke, nove pokojninske pravice pa ne nastanejo. Možna je tudi kumulacija dohodkov pri samozaposlenih osebah, če letni zaslužek ne presega letnega seštevka minimalne plače, pri čemer se iz te dejavnosti prispevki ne plačujejo, ob tem tudi ne pridobijo nobene nove pravice. Sočasno prejetje dohodkov iz dela in pokojnine je mogoče tudi, če se delavec delno upokoji, deloma pa ostaja v delovnem razmerju. Delna upokojitev je mogoča pod določenimi pogoji od 61. leta starosti. Pokojnina se zniža sorazmerno glede na čas upokojitve (odvisno torej, za koliko ur se posameznik upokoji). Če delno upokojeni delavec še ni dosegel zakonsko določene starosti za upokojitev (67 let), je delna starostna upokojitev mogoča le s sklenitvijo posebne *začasne pogodbe* (t. i. *relief contract*). To pomeni, da mora delodajalec s to začasno pogodbo zaposliti nekoga, ki bo delal toliko ur, za kolikor se je nekdo delno upokojil. Sklenitev takšne pogodbe je obvezna, prispevki za socialno varnost pa morajo biti plačani kot da bi oseba delala polni delovni čas. V primeru sklenitve te pogodbe tako oba, delni upokojenec in novo zaposleni, plačujeta polne prispevke, nastanejo pa tudi nove pravice iz tega naslova. Takšna pogodba ni potrebna, če je delavec izpolnil zakonsko določeno starost za polno upokojitev (67 let). Po dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti je tako mogoče hkrati prejemati sorazmerno znižano (delno) pokojnino in plačo iz naslova opravljanja dela s krajšim delovnim časom. V tem primeru ni več treba nadomestiti delno upokojenega delavca. Plačujejo se prispevki, kar omogoča tudi, da oseba pridobi dodatne pokojninske pravice. Kumulacija dohodkov je do določene mere mogoča tudi v primeru prejetja vdovske ali invalidske pokojnine, pri čemer je znesek dohodkov omejen in vsako leto na novo določen z zakonom, ki ureja proračun.

POLJSKA

Možna je kombinacija dela in prejetja pokojnine, vendar mora pogodba o zaposlitvi prenehati veljati, preden posameznik prejme polno pokojnino. Upokojenci lahko nato še naprej delajo, vendar na podlagi nove pogodbe o zaposlitvi, ob tem pa prejemajo polno pokojnino. Ko upokojenci dosežejo zakonsko določeno upokojitveno starost (65 let moški in 60 let ženske), se pokojnina zaradi sočasnega opravljanja dela ali dejavnosti ne zniža. V drugih primerih pa se pokojnina zniža, če dohodek preseže 70 % povprečne plače. Veljajo določene omejitve glede sočasnega prejetja pokojnine in dohodkov iz dela, če gre za upokojenca, ki ni dopolnil zakonsko določene upokojitvene starosti ali če je oseba prejema invalidsko pokojnino in ima delno omejeno delovno zmožnost. Od prihodkov se plačujejo prispevki, dodatno plačevanje prispevkov pa omogoča, da oseba pridobi dodatne pravice iz pokojninskega zavarovanja.

Veljajo torej omejitve glede kombinacije prejetja pokojnine in dohodkov iz dela ali opravljanja dejavnosti za tiste upokojence, ki so pridobili pravico do starostne pokojnine, preden so dosegli zakonsko določeno upokojitveno starost ter če oseba hkrati prejema invalidsko pokojnino in ji je bila priznana delna nezmožnost za delo. Navedeni so upravičeni do pokojnine v znesku, ki je odvisen od višine dohodkov iz naslova opravljanja dela ali dejavnosti. Opredeljeni so trije dohodkovni razredi:

- če so dohodki nižji od 70 % povprečne mesečne plače, se pokojnina izplačuje v celotnem znesku;

- če dohodek znaša od 70 %–130 % povprečne mesečne plače, se pokojnina zniža za toliko, kolikor dohodek presega 70 % povprečne mesečne plače, vendar ne za več kot za fiksno določen najvišji znesek znižanja,
- če dohodek preseže 130 % povprečne mesečne plače se pokojnina preneha izplačevati.

ITALIJA

Tako zaposleni kot samozaposleni lahko po starostni upokojitvi še najprej delajo in obenem prejemajo pokojnino. V primeru prejemanja predčasne pokojnine (*A.PE sociale - Anticipo Pensionistico*) je sočasno prejemanje drugih dohodkov omejeno z zgornjo mejo 8.000 eurov na leto za zaposlene in 4.800 eurov za samozaposlene.

Vendar pa se progresivno znižajo nadomestila in drugi prejemki iz invalidskega zavarovanja v primeru, če letni zaslužek preseže določeno mejo (24.000 eurov) ter vdovske ali družinske pokojnine (*survivors pensions*), če dohodek prejemnika preseže 19.789,38 eura. Invalidski upokojenci ne smejo prejemati nobenega drugega dohodka, vključno z zaslužki iz samozaposlitve ali iz naslova nadomestil za brezposelnost.

Možna je kombinacija prejemanja družinske pokojnine in dohodkov iz zaposlitve. Družinska pokojnina se tako ne zniža, če se kumulira z dohodkom iz dela do višine 19.789,38 eura (trikratna minimalna plača za leto 2018). Če prejemnik družinske pokojnine zasluži do 26.385,84 eura (širikratnik minimalne plače za leto 2018) prejme 45 % pokojnine, če zasluži do 32.982,30 eura (petkratnik minimalne plače za leto 2018) prejme 36 % pokojnine, če pa zasluži več kot 32.982,30 eura, prejme 30 % pokojnine.

Viri:

- Pensions at a Glance 2017, OECD and G20 Indicators, OECD 2017.
- Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2018; Social Security Administration Office of Retirement and Disability Policy; Office of Research, Evaluation, and Statistics, Washington DC, September 2018.
- Vzajemni informacijski sistem o socialni zaščiti (Mutual Information System on Social Protection - MISSOC) - primerjalne tabele po posameznih državah članicah EU obdobje 1.7.2018 do 31.12.2018, Evropska komisija.
- Country Fiches - Pensions Projections (dokumenti posameznih držav članic EU).«

5. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19) se v 37. členu v četrtem odstavku številka »2022« nadomesti s številko »2021« in v šestem odstavku številka »2024« nadomesti s številko »2022«.

Dosedanji tretji in peti odstavek se črtata, dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek, dosedanji šesti odstavek pa postane četrti odstavek.

Ostali odstavki se ustrezno preštevilčijo.

2. člen

»V 39. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek znaša odmerni odstotek za določitev najnižje pokojnine,
27% v letu 2020
28 % v letu 2021 in
29 % v letu 2022.«.

3. člen

»V 48. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

(3) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižji odstotek za odmero invalidske pokojnine v letih:
– 2020 37 % za moške in 39 % za ženske,
– 2021 39 % za moške in ženske,
– 2022 40 % za moške in ženske.«.

4. člen

»V 60. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

(4) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine v letih:
– 2020: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 34 % pokojninske osnove
– 2021: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 36 % pokojninske osnove,
– 2022: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 37 % pokojninske osnove.«.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta zakon začne veljati 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. 1. 2021.

6. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

S predlagano spremembo skrajšujemo prehodno obdobje s šest let na tri leta.

Lestvica odmernih odstotkov za moške se v šestletnem prehodnem obdobju (do 2025) postopno izenačuje z odmerno lestvico za ženske. Odmerni odstotek za 40 let dopolnjene pokojninske dobe tako za moške v letu 2020 znaša 58,5 odstotka, po stari zakonodaji pa bi znašal 57,25 odstotka. Povečevanje odmernega odstotka se bo nadaljevalo do leta 2025, ko bo pri 63,5 odstotka izenačeno z ženskami.

Šest letno prehodno obdobje tako pomeni, da bodo tisti, ki želijo višji odmerni odstotek in s tem najugodnejšo odmero pokojnine, morali v delovnem razmerju vztrajati še pet dodatnih let, kljub temu, da so pogoje za upokojitev že izpolnili. Razumemo mehanizem Vlade, ki želi na recimo temu stimulativen način podaljševati delovno dobo, a kljub temu bodo zopet prikrajšani tisti z najnižjimi plačami in posledično najnižjimi pokojninami. Trgovec ali pa skladiščnik, ki je izpolnil pogoje za upokojitev, bi najvišji odmerni odstotek dosegel šele leta 2025. Tako nekoga, ki je celo življenje garal in si po 40 letih težkega fizičnega dela želi v zaslužen pokoj, v zameno za višjo pokojnino, enostavno prisilimo v delo za nadaljnjih pet let – kljub temu, da je izpolnil vse pogoje za upokojitev.

Odmerni odstotek za leto 2020 ostaja enak, v letu 2021 bo slednji znašal 60,50 %, v letu 2022 62,50%, v letu 2023 pa 63,50 %.

K 2. členu

Predlagana sprememba sledi skrajšanju odstotka za odmero pokojnine po vzoru novega 37. člena.

K 3. členu

Predlagana sprememba sledi skrajšanju odstotka za odmero pokojnine po vzoru novega 37. člena.

K 4. členu

Predlagana sprememba sledi skrajšanju odstotka za odmero pokojnine po vzoru novega 37. člena.

K 5. členu

Končna določba določa začetek veljavnosti in uporabe zakona.

7. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ – 2, (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19)

37. člen (določitev odstotka za odmero starostne pokojnine)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, odvisnem od dolžine pokojninske dobe. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 29,5 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,36 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek (v %)
15	29,50	25	43,10	35	56,70
16	30,86	26	44,46	36	58,06
17	32,22	27	45,82	37	59,42
18	33,58	28	47,18	38	60,78
19	34,94	29	48,54	39	62,14
20	36,30	30	49,90	40	63,50
21	37,66	31	51,26		
22	39,02	32	52,62		
23	40,38	33	53,98		
24	41,74	34	55,34		

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2020, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 27 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,26 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	27,00	25	39,60	35	52,20
16	28,26	26	40,86	36	53,46
17	29,52	27	42,12	37	54,72
18	30,78	28	43,38	38	55,98

19	32,04	29	44,64	39	57,24
20	33,30	30	45,90	40	58,50
21	34,56	31	47,16		
22	35,82	32	48,42		
23	37,08	33	49,68		
24	38,34	34	50,94		

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 27,50 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,28 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	27,50	25	40,30	35	53,10
16	28,78	26	41,58	36	54,38
17	30,06	27	42,86	37	55,66
18	31,34	28	44,14	38	56,94
19	32,62	29	45,42	39	58,22
20	33,90	30	46,70	40	59,50
21	35,18	31	47,98		
22	36,46	32	49,26		
23	37,74	33	50,54		
24	39,02	34	51,82		

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 28 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,30 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	28,00	25	41,00	35	54,00
16	29,30	26	42,30	36	55,30
17	30,60	27	43,60	37	56,60
18	31,90	28	44,90	38	57,90

19	33,20	29	46,20	39	59,20
20	34,50	30	47,50	40	60,50
21	35,80	31	48,80		
22	37,10	32	50,10		
23	38,40	33	51,40		
24	39,70	34	52,70		

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 28,50 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,32 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	28,50	25	41,70	35	54,90
16	29,82	26	43,02	36	56,22
17	31,14	27	44,34	37	57,54
18	32,46	28	45,66	38	58,86
19	33,78	29	46,98	39	60,18
20	35,10	30	48,30	40	61,50
21	36,42	31	49,62		
22	37,74	32	50,94		
23	39,06	33	52,26		
24	40,38	34	53,58		

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zavarovancem (moškim), ki starostno pokojnino uveljavijo od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024, pokojnina za 15 let zavarovalne dobe odmeri v višini 29 %. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe pa se prišteje 1,34 %, brez zgornje omejitve na način:

Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)	Pokojninska doba	Odmerni odstotek za moške (v %)
15	29,00	25	42,40	35	55,80
16	30,34	26	43,74	36	57,14
17	31,68	27	45,08	37	58,48
18	33,02	28	46,42	38	59,82

19	34,36	29	47,76	39	61,16
20	35,70	30	49,10	40	62,50
21	37,04	31	50,44		
22	38,38	32	51,78		
23	39,72	33	53,12		
24	41,06	34	54,46		

(7) Če pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, znaša odmerni odstotek za dopolnjeno pokojninsko dobo iz prvega odstavka tega člena 0,68 %, iz drugega odstavka 0,63 %, iz tretjega odstavka 0,64 %, iz četrtega odstavka 0,65 %, iz petega odstavka 0,66 % in iz šestega odstavka 0,67 %.

(8) Ne glede na prvi do sedmi odstavek tega člena se zavarovancu, ki izpolni pogoje iz četrtega odstavka 27. člena tega zakona in ostane vključen ali se znova vključi v obvezno zavarovanje, vsako nadaljnje leto dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa v obveznem zavarovanju po uveljavitvi tega zakona, vendar največ do treh let zavarovanja, vrednoti na način, da se šest mesecev pokojninske dobe brez dokupa vrednoti v višini 1,5 %.

(9) K pokojninski dobi, dopolnjeni po prenehanju ugodnejšega vrednotenja, določenega v prejšnjem odstavku, se prišteje pokojninska doba, dopolnjena do izpolnitve pogojev iz prejšnjega odstavka, ki je ni bilo mogoče vrednotiti, ker je krajša od šestih mesecev.

(10) Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine, se zaradi skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki je državljan Evropske unije in za katerega je skrbel v prvem letu njegove starosti, odstotek odmere pokojnine poveča za 1,36 %, vendar največ do višine 4,08 %. Do dodatnega odmernega odstotka je praviloma upravičena ženska, razen če je pravico do nadomestila iz naslova starševstva v trajanju vsaj 120 dni užival moški, o čemer se za vsakega posameznega otroka sporazumno dogovorita. Če ni sporazumne odločitve, je do dodatnega odmernega odstotka upravičen tisti od staršev, ki je v pretežnem delu uveljavil pravico do starševskega dopusta. Če nobeden od staršev ni bil na starševskem dopustu ali sta uveljavila pravico do starševskega dopusta v enakem delu, je do dodatnega odmernega odstotka upravičena ženska.

(11) Ne glede na prejšnji odstavek dodatnega odmernega odstotka ni mogoče priznati za otroke, ki so jih zavarovanci uveljavljali pri znižanju starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 28. člena tega zakona. Zavarovanec lahko za otroke, ne glede na njihovo število, uveljavi pravico iz prejšnjega odstavka ali pa znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 28. člena tega zakona.

39. člen **(najnižja pokojnina)**

(1) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v višini 29,5 % najnižje pokojninske osnove.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek znaša odmerni odstotek za določitev najnižje pokojnine 27 % v letu 2020, 27,5 % v letu 2021, 28 % v letu 2022, 28,5 % v letu 2023 in 29 % v letu 2024.

(3) Zavarovancu, ki pridobi pravico do predčasne, starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen najmanj sorazmerni del starostne pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(4) Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo odmero starostne in invalidske pokojnine, je zavarovancu (moškemu in ženski), ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona in je dopolnil pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti, zagotovljena pokojnina v višini 500 eurov.

(5) Zavarovancu iz prejšnjega odstavka, ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine v sorazmernem delu po mednarodnih pogodbah, je zagotovljen sorazmerni del zneska pokojnine iz prejšnjega odstavka.

(6) Pri ugotavljanju pokojninske dobe iz tretjega odstavka tega člena se dodana doba ne upošteva.

(7) Zneski pokojnin iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se spreminjajo v višini in rokih, v katerih se izvajajo uskladiitve pokojnin.

(8) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne upošteva pri določanju osnove za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine in pri odmeri nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

(9) Znesek pokojnine iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne zagotavlja zavarovancem iz prvega odstavka 401. člena tega zakona.

48. člen

(odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe zunaj dela ali bolezni)

(1) Invalidska pokojnina za invalidnost, ki je posledica bolezni ali poškodbe zunaj dela, se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, določenem glede na dopolnjeno pokojninsko dobo na način, določen v 37. členu tega zakona.

(2) Invalidska pokojnina iz prejšnjega odstavka se odmeri zavarovancu, ki je postal invalid pred dopolnitvijo starosti 65 let, najmanj v višini 41 % pokojninske osnove.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižji odstotek za odmero invalidske pokojnine v letih:

- 2020 37 % za moške in 39 % za ženske,
- 2021 38 % za moške in 39 % za ženske,
- 2022 39 % za moške in ženske,
- 2023 40 % za moške in ženske.

(4) Če je invalidnost zaradi bolezni ali poškodbe zunaj dela nastopila po dopolnitvi starosti 65 let, se invalidska pokojnina odmeri od pokojninske osnove najmanj v višini, določeni za odmero starostne pokojnine za 15 let zavarovalne dobe.

60. člen**(osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine)**

(1) Osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine je:

- pokojnina do katere je bil uživalec upravičen ob smrti;
- pokojnina ali sorazmerni del pokojnine, odmerjene po mednarodnih pogodbah, do katere je bil upravičen uživalec pokojnine ob smrti;
- starostna ali invalidska pokojnina, ki bi jo imel glede na vzrok smrti zavarovanec, uživalec delne pokojnine in pravic na podlagi invalidnosti iz obveznega zavarovanja.

(2) Določbe tega zakona o najnižji in najvišji pokojninski osnovi se upoštevajo tudi za izračun osnove za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine.

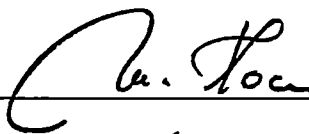
(3) Najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine je pokojnina, odmerjena najmanj v višini 38 % pokojninske osnove.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek znaša najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine v letih:

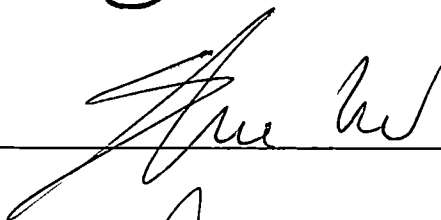
- 2020: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 34 % pokojninske osnove,
- 2021: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 35 % pokojninske osnove,
- 2022: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 36 % pokojninske osnove,
- 2023: pokojnina, odmerjena najmanj v višini 37 % pokojninske osnove.

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV

Maša Kociper

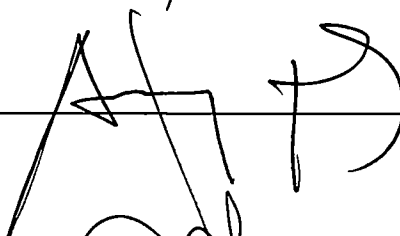
Vojko Starovič

Franc Kramar

Andrej Rajh

Marko Bandelli

